เรื่องน่ารู้ของคลีโอพัตรา ไม่สวยอย่างที่ร่ำลือ-แต่ฉลาด

นำเสนอเมื่อ : 23 ก.ย. 2551

เรารู้จักชื่อ "คลีโอพัตราที่ 7" มานาน ในฐานะที่พระองค์เป็นฟาโรห์องค์สุดท้ายของอียิปต์โบราณ ทั้งยังเป็นยังสตรีที่มีความงามจนเป็นที่เลื่องลือ จนมีหนังสือ ละคร ภาพยนตร์ นำเรื่องของพระองค์มากลาวถึงมากมาย

เรื่องราวของ "คลีโอพัตรา" มีความน่าสนใจมาก ไม่ว่าพระองค์ปลิดพระชนมชีพของตนเอง ด้วยการให้งูเห่าตัวเล็กกัด และที่จริงแล้ว พระองค์ไม่ใชชาวอียิปต์ แต่เป็นชาวมาซิโดเนีย

หลังจากที่ พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ซึ่งเป็นชาวมาซิโดเนียเช่นกัน เข้าครอบครองอียิปต์ พอพระองค์สิ้นพระชนม์เมื่อ 323 ปี ก่อนคริสตกาล อำนาจการปกครองสงต่อไปยัง "พโทเลมี" บุตรชายของ "ลากุส" ผู้สูงศักดิ์แห่งมาซิโดเนีย

ราชวงศ์พโทเลมี ยืนยาวถึง 300 ปี และสิ้นสุดที่พระนางคลีโอพัตรา โดยพระองค์เป็นพระธิดาของพระเจ้าพโทเลมีที่ 12 พระองค์จึงไม่มีสายเลือดอียิปต์เลยแม้แต่น้อย แต่พระนางเป็นฟาโรห์องค์แรกของราชวงศ์พโทเลมี ที่เรียนภาษาอียิปต์ หลังจากสิ้นพระชนม์ อียิปต์ กลายเป็นจังหวัดหนึ่งของอาณาจักรโรมัน

1 ภาพคลีโอพัตราและพระโอรสที่วิหารแห่งเดนเดร่า

2 ในงานเทศกาลเช็กสเปียร์ที่กำลังจัดขึ้นที่แคนาดา มี คริสโตเฟอร์ พลัมเมอร์ แสดงเป็นจูเลียส ซีซาร์ สวนนิกกี้ เอ็ม. เจมส์ แสดงเป็นคลีโอพัตรา

3 เรจินัล อาร์เธอร์ ศิลปิน จินตนาการภาพคลีโอพัตรา ขณะสิ้นพระชนม์

4 เหรียญรูปคลีโอพัตราที่ 7

นอกจากนี้ ยังมีข้อสันนิษฐานว่า พระนางคลีโอพัตรา ไม่ได้สวยงามอย่างคำร่ำลือ เพราะแต่ละยุค แต่ละสมัย คอนเซ็ปต์ของความสวยงามนั้นแตกต่างกัน

"พลูตาร์ช" กวีชาวกรีก เขียนถึงพระองค์ประมาณ 100 ปี หลังจากที่สิ้นพระชนม์เมื่อราว 30 ปี ก่อนคริสต กาลในหนังสือ "ไลฟ์ ออฟ แอนโทนี่" ซึ่งเล่าถึงเรื่องราว นายพลมาร์ก แอนโทนี่ แห่งอาณา จักรโรมัน ชู้รักของคลีโอพัตราไว้ว่า "พระองค์ไม่ได้มีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดใจ"

จากหลักฐานรูปคลีโอพัตราบนเหรียญ 10 ที่เหลือรอดมาและอยู่ในสภาพค่อนข้างดี พบว่า พระองค์มีลำคออวบเป็นปล้อง หรือเรียกว่า "Rolls of Venus" มีจมูกงุ้ม หูยาว คางแหลม สูงประมาณ 150 เซนติเมตร หรือเท่าๆ กับหญิงในยุคพโทเลมิก

อย่างไรก็ตาม คลีโอพัตรามีสมองอันชาญฉลาด ซึ่งนี่อาจเป็น "ความสวย" ของพระองค์ ทรงพูดได้ถึง 9 ภาษา ได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี ทำให้ทรงมีบุคลิกที่งามสง่า มีความเป็นผู้นำสูง

พลูตาร์ช เขียนถึงความฉลาดเฉลียวของคลีโอพัตราไว้ว่า
"พระองค์ทรงสนทนาด้วยพระสุรเสียงที่อ่อนหวาน ช่างจำ นรรจา
ซึ่งการจำนรรจานั้นเต็มไปด้วยความฉลาดปราดเปรื่อง จนไม่มีผู้ใดโต้แย้งพระองค์ได้"

เพราะความปราดเปรื่องนี้เอง ทำให้กอง ทัพอียิปต์มีความเข้มแข็ง ในครั้งนั้น "นคร อเล็กซานเดรีย" เป็นเมืองหลวงของอียิปต์ และเป็นนครที่มีความทันสมัยมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก มีการแพทย์ที่ก้าวหน้า มีวิทยาการด้านชันสูตร มีห้องสมุดที่กว้างขวางใหญ่โต และมีประภาคาร จน "นครอเล็กซานเดรีย" ดึงดูดให้ศิลปิน ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม นักปราชญ์ กวี จากทั่วโลกเข้ามาอยู่อาศัย

แม้พระองค์จะไม่สวยงามอย่างที่คิด แต่พระองค์ก็กำหัวใจของชายผู้มีอิทธิ พลมากที่สุดในสมัยนั้นถึง 2 คน คือ พระเจ้าจูเลียสซีซาร์ และ นายพลมาร์ก แอนโทนี่

ข้อสงสัยอีกอย่างในเรื่องราวชีวิตของพระนาง คือ พระองค์ไม่น่าสิ้นพระชนม์จากการถูกงูเห่าตัวเล็ก หรือ Asp กัด แต่น่าจะถูกงูเห่าตัวใหญ่หรือ Cobra กัดมากกว่า

กวีเอกเช็กสเปียร์ เล่าในเรื่องคลีโอพัตราและมาร์ก แอนโทนี่ ไว้ว่า คลีโอพัตราสิ้นพระชนม์เพราะถูกงูกัด งูนี้ถูกลักลอบนำมาไว้ในห้องพระบรรทม ในตะกร้าบรรจุผลมะเดื่อ แต่งูเห่าตัวเล็ก ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในอียิปต์ งูที่กัดจึงน่าจะเป็นงูเห่าตัวใหญ่ พลูตาร์ช เขียนไว้ว่า "เมื่อเปิดประตูห้องพระบรรทมเข้าไป เหล่าทหารพบร่างของพระองค์นอนแข็งอยู่บนเตียงทอง ฉลองพระองค์และเครื่องประดับกระจุยกระจายออกไปนอกร่าง"

ปัจจุบัน เรายังไม่ทราบสาเหตุการสิ้นพระชนม์อย่างแน่ชัด เนื่องจากพระเจ้านโปเลียนโบนาปาร์ตของฝรั่งเศส ปล้นทรัพย์สินจำนวนมากจากอียิปต์ รวมทั้งหีบใส่พระศพของพระนาง และทิ้งปริศนาไว้จนทุกวันนี้

ขอบคุณเนื้อหาและภาพประกอบจาก **หนังสือพิมพ์ข่าวสดออนไลน์**